

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Frisprog mod H. H. Hr. Biskop Mynsters Forslag til en ny Forordnet Alterbog

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 55. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1839_640-txt-shoot-idm2133/facsimile.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

55
paa sit rette Sted, blandt „de syv Ord“ paa
Korst^a).

Besynderligt vel, hvordan vor boglige Net-
ning kan Fordunkle Tanke. Gangen selv i saa lyse
Hoveder, som Dr. Bisshop Myntersz thi havde
han her og allevegne føl paa Livet, da vilde han
visst aldrig onsten enten med det Onde eller med det
Gode at faae dem til at besidne Sandheden og
Graffen af de Christnes „Tro, Haab og Kærlighed,
“ som ikke de le altsaa heller ikke kende
dem, thi naa de vi sige vel Maademaderne, ei skal
være et Vidnesbyrd om hvad enten Herren selv
har sagt, eller hvad vi med fromme Hødre finde
sant og opbyggeligt, da er det jo kun et Vidnes-
byrd om hvad Engher, som onster det, allersi-
krest kan see med sine egne Øine: hvad der af den
verdslige Ørtighed er foreskrevet i den
først forordnede Alterbog. Men naa nu
de forekrene Ord ved Draken og Rudeeren
er de Samme, sem den Christne Menighed fra
Vildestid har udtroft i m Tro, sit Haab og sin
Kærlighed med, da er ikke blot overslodige og
unytige, dode og magtesløse paa vort angivillige
Læber, men i større eller mindre Grad forargel-
lige netop for dem, som derved skalde opbygges,
forsikkres og schedes, thi vi veed jo Alle, at i vort

^a Øde vi (Joh. 19) oversatte „det er fastslømt“
vilde nei em Øro „afslørt“ ei blot være bedre
Danst, men voare bedre til Graffen.

Hjeres Anliggender kan Man med Ord aldrig fram-
fe os varre eller fare os dybere, end naar Man
med spottende Læber eller Dog med forsællig Skie-
desleshed og iskende Kulde gienlager de saa i vso me-
m i Ørb, hvormed vi paa det Barnele og Heitides-
ligste plrie at udtrykke vore Gørelser. Ghaldt
nu ikke det Samme i hiesle Grad om vort Chr ist-
stille, som om vort ualtnigle Liv, da maale
det onsten kan være, fordi vor Christendom var
intet virkeligt Liv, men kun en dox Verdom, og
maale kun det salde Hr. Bisshop Mynter paa
Sinde, da er jeg vis paa, det vilde ogsaa blive
ham indlysende, at del christelige Liv i vor Stats-
Rike, ei blot for at være, men selv kun for at be-
holdes, trænger til at den Frihed, vi kan over-
tale den verdslige Ørtighed til at stanle den, saa det
er ei engang et Øffer, at vi onse Modstanderne fri-
tagne fra at træle for det Ørb, de lyale ved at
omsarme. Heraf folger naturligvis, at jeg heller
hvælen kan onste nogen Præst knugtet eller overholt
til iglen, ved Indbrydelsen af Herrens Gås-
ter, at sige hvad de Helle sye „man I saa troe
disse Christi Ørd og giore osler denne Hans
Befaling, da ere I ret vrosebe, som Paulus siger,
og verdelig kunnen ade Christi Legem og driske Hans
Blod;“ men deraf folger ogsaa, at jeg paastander
Frihed til fremdeles at sige saa, naar Man kan
det med en god Samvittighed og ei veed noget Be-
vre. Dette er nemlig Aiffelbet mel mig, og sag-
tens med flere Danske Præster, og den Forandring,

Hr. Bisshop Mynter foreslaaer, er saa langt fra at hue mig bedre, al jeg aldrig kunde børte det over mit Herte at sige ved Nadveren „dersom I da forud havt prøvet eber selv, så Paulus siger, eg nu tre komne med et ret christeligt Sind og Fortslængsel;“ thi dermed vilde jeg frigjort at saare de somme ste Hæster og hæse de værdigste Gæster, der vist sielden eller aldrig icke pulle paa deres „ret christelige“ Sind og den ret „Hungre og Torst“ efter Sacramenter. Dette Forsteg havde jeg ogsaa mindst ventet fra Hr. Bisshop Mynter; thi han ligner sig dog ellers selv gennem en heel Menmekke-Moder, mere endog end jeg troer enseligt, og dette staaer dog i stuerende Modsigelse til de saa men hudige Ord, hvormed Præsten Mynter protesterede imod at intstrukturere Troen af de Ord „saa elstede Sud Verden“ til dem der „alignede Jesus;“ thi, var hans Svar* „hvad om Nogen var kommet tilstede, hvis Sorg det juft var, at han ikke lignede Jesus?“ er dette opbhort at være en Sorg for Menusmene? eller har Religionen ikke mere Trost for dem, der føledes sørge?“ Maaske var det bedre i overmelde Aftale at lade Paulus unavnt, da de Skriftloge tvistes om hvad han mente med „Selv-Provelfsen“ for Herrens Gæster, men maaske er det ogsaa velov godt, man Man tor, at forsikker, at „Troen paa Herrens Ord“

*) Ry Minerva 1808 Værk B. S. 99.

58
„I mælket land og vildvæld vildt land“ 1811
eg „Bokommessen af ham“ er hvad Paulus siger til Værdighed, og en Paulinsl Provelse, som nægt Ubestemt og Grændfølst, tvede jeg under ingen Omstændigheder kære af Guds hærente.

Bonde vi os nu til Ritualset, da opdage vi først en besynderlig Kontrast til Alterbogens strenge Fordringer, thi medens høj kæres et ret christeligt Sind og Fortslængsel af alle Gæsterne, synes her kun at kæres Wærdethed for Øieblifiket og onstenlig Øysærel i Kirken, og selv om Præsten skulle savne nogen af Deslene, maa han dog vel tage sig i Ugt for hvad han gior, da han skal angive sig selv, og staae til Ansvar, hvis Provsten og Bispen finder, han uben tilstrækkelig Grund har bestemmet Rosgen for Menigheden*).

Berned vil jeg vise nok ikke sige, det skulde være Præsten tilladt at overfuse eller uden tilstedselig Grund bestemme Nogen af hans Sognefolk; men naar Man betanker, at dette er Alt hvad det ny Ritual skulde sige om „Kirke-Tugten“, da maa Man vel undres over en saadan Undtagelse, da de „heroist Midler“ se Præsternes Side visseleg ikke høre til Dagens Orden, og da en sjakkels Præst, der engang prøvede sig i Vorvestykke, dog vel maatte være fri for Sag, naar Inden fra-

*) Ritual - Berlaget S. 53.

